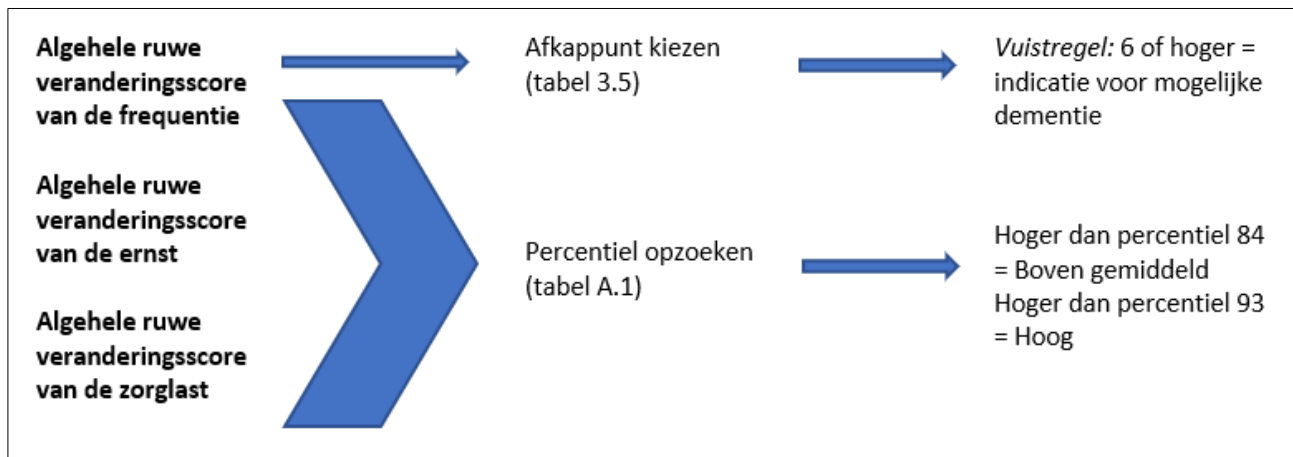

BPSD-DS-2 interpretatie

Addendum bij de BPSD-DS-2 handleiding, februari 2023

De BPSD-DS-2 kent **3** uitkomstmaten. In onderstaand schema is weergegeven hoe deze geïnterpreteerd kunnen worden. Daarna volgt een meer inhoudelijke toelichting.

Let op: zowel voor de percentielen als de afkapwaarden geldt dat de diagnose dementie nooit uitsluitend op een gedragsmatige beoordeling kan worden gebaseerd zonder de cognitieve en functionele achteruitgang te onderzoeken.

Meer over percentielen

Een *percentiel* is een waarde tussen 0 en 100, en weerspiegelt de positie van de ruwe score van jouw cliënt ten opzichte van de gekozen normgroep.

Voorbeeld

Jouw cliënt heeft een Algehele ruwe frequentieveranderingsscore van **14** behaald. Bij die score hoort een percentiel van 88 (zie tabel A.1 in de handleiding). Dat wil zeggen dat **88%** van de normgroep zonder dementie deze score of lager haalde: *slechts 12% heeft dus een hogere score behaald dan jouw cliënt*. Vergeleken met deze normgroep is ruwe score 14 boven gemiddeld, en daarmee mogelijk indicatief voor dementie.

Meer over afkappunten

Een *afkapwaarde* geeft weer of, en in welke mate, de gedragsverandering klinisch relevant is. Waar die grens ligt bepaal je zelf op basis van de diagnostische vraag en met de *sensitiviteitⁱ*, de *specificiteitⁱⁱ*, de *PPVⁱⁱⁱ* en de *NPV^{iv}*. Als vuistregel is gekozen voor een afkappunt van 6, omdat die score een goede combinatie biedt van de verschillende criteria, en daarmee in veel gevallen in de klinische praktijk een goede keuze is.

Voorbeeld

Kies in tabel 3.5 van de handleiding op basis van de sensitiviteit en specificiteit (of de PPV en NPV) de best passende afkapwaarde. Bij een hogere sensitiviteit is er meer zekerheid dat de mogelijke dementie niet gemist wordt; bij een hogere specificiteit is er meer zekerheid dat er terecht geen dementie uit komt. Bijvoorbeeld bij afkapwaarde 6 is te zien dat 74,6% van de mensen met twijfelachtige of gediagnosticeerde dementie deze score of hoger heeft. En van de mensen zonder dementie heeft 78,4% een lagere score dan 6. De behaalde score van **14** ligt ruim boven dit afkappunt, dus wordt ook op basis van afkapwaardes gezien als een aanwijzing voor mogelijke dementie.

Meer over de normgroepen

Naast de keuze voor percentielen en/of afkapwaardes kan er ook gekozen worden voor verschillende normgroepen. Er zijn percentielen beschikbaar voor mensen zonder dementie, met twijfelachtige dementie en met gediagnosticeerde dementie. Ook voor de afkapwaardes zijn vergelijkingen tussen deze drie groepen beschikbaar. De keuze is afhankelijk van waar je de score van de cliënt mee wilt vergelijken, dus van de diagnostische vraag.

Voorbeelden

1. Een cliënt was niet eerder bekend met dementie, maar vertoont nu ander gedrag. Je wilt weten of het gedrag van die cliënt mogelijk op dementie wijst, dus of de scores hoog zijn vergeleken met mensen zonder dementie. Je zoekt het percentiel op in tabel A.1 om de score te vergelijken met de normgroep 'Volwassenen met downsyndroom (DS) zonder dementie'.
2. Bij een cliënt was al sprake van (een vermoeden van) dementie. Je wilt de verandering in frequentie, ernst of zorglast vergelijken met andere mensen met dementie. Je zoekt het percentiel op in tabel A.2 of A.3 om de score te vergelijken met de normgroepen 'Volwassenen met downsyndroom (DS) en twijfelachtige dementie' of 'Volwassenen met downsyndroom (DS) en gediagnosticeerde dementie'.
3. Ook voor de afkapwaardes kun je kiezen met welke groepen je jouw cliënt wilt vergelijken. In tabel 3.5 zie je welke afkapwaardes het beste onderscheid maken tussen groep 1 (volwassenen met DS zonder dementie) en groep 2+3 (volwassenen met DS en twijfelachtige of gediagnosticeerde dementie). Kies deze tabel als je wilt weten of er *ten minste twijfelachtige* signalen van dementiegerelateerde gedragsveranderingen zijn. Je kunt ook kiezen voor tabel 3.6: daarin zie je welke afkapwaardes het beste onderscheid maken tussen groep 1+2 (geen of twijfelachtige dementie) en groep 3 (gediagnosticeerde dementie). Kies deze tabel als je wil weten of de gedragsveranderingen passen bij *gediagnosticeerde* dementie.

ⁱ *Sensitiviteit*: het vermogen van een test om ziekten aan te tonen die er daadwerkelijk zijn. Een sensitiviteit van bijvoorbeeld 75% wil zeggen dat een test in driekwart van de gevallen een ziekte aantoont, wanneer er hiervan sprake is bij de cliënt.

ⁱⁱ *Specificiteit*: het vermogen van een test om cliënten als gezond te bestempelen, wanneer zij de ziekte ook echt niet hebben. Een specificiteit van 75% vertelt dat de test in 75% van de gevallen correct aantoont dat iemand de ziekte niet heeft.

ⁱⁱⁱ *PPV*: de *Positive Predictive Value* toont de verhouding aan tussen het aantal juiste positieve voorspellingen (de test toont aan dat iemand ziek is en diegene is ook echt ziek) en *alle* positieve voorspellingen (de test toont aan dat iemand ziek is, correct en incorrect). Een PPV van 75% wil zeggen dat driekwart van alle positief bestempelde testpersonen, de ziekte ook echt heeft.

^{iv} *NPV*: de *Negative Predictive Value* toont de verhouding aan tussen het aantal juiste negatieve voorspellingen (de test wijst uit dat iemand niet ziek is en diegene is ook echt niet ziek) en *alle* negatieve voorspellingen (de test toont aan dat iemand niet ziek is, correct en incorrect). Een NPV van 75% wil zeggen dat driekwart van alle negatief bestempelde testpersonen, de ziekte ook echt niet heeft.